

чинки. Следъ това той започваше да слѣпява парчетата отъ една купчинка тѣй, че всѣко парче да прилегне добре къмъ съседнитѣ му парчета и да бжде въ сжщото положение, каквото е имало въ цѣлостния сждъ. Каква чиста радостъ изпитваше той, когато още при първитѣ сполучливо подредени и слѣпени черепи, предугаждаше формата и голѣмината на сжда! Въ неговото въображение се открояваше тогава цѣлостниятъ сждъ, заедно съ мъртвѣцитѣ, които нѣкога сж си служили съ него.

Първо и ценно дѣло на неговото неизчерпаемо търпение и на неговия безвъзмезденъ трудъ — това е днешниятъ шуменски музей, който съ своитѣ сбирки разкрива предъ насъ живота на хиляди поколѣния отъ най-старо време до нашето недалечно минало. Въ Шуменъ Рафаилъ Поповъ основа дружество „Български старини“, съ което засили интереса на гражданитѣ къмъ нашата история и къмъ музейното дѣло. Тази инициатива обогати музея съ много ценни предмети: старинни оржжия, сѣчива, покжщнини, носии, накити и др. т.

Въ 1909 г. Министерството на просвѣтата изпрати Попова за специализация въ Германия. Следъ завръщането му въ 1910 г. то го назначи за уредникъ на историческия отдѣлъ въ Народния археологически музей. Въ 1928 г. Рафаилъ Поповъ е вече директоръ на Музея и неуморно работи за неговото преуспѣване.

Като уредникъ и директоръ на Музея Рафаилъ Поповъ не забравяше Мадара и пещеритѣ. За изучаване на пещеритѣ той основа въ София дружество, което ще продължи неговото дѣло. Въ Мадара пѣкъ неговата палатка не преставаше да привлича вниманието на всички, които се интересуватъ отъ миналото на нашия народъ, на народитѣ, които сж населявали нашата страна преди насъ и отъ миналото на човѣшкия родъ изобщо. Защото разкопкитѣ на Р. Поповъ дадоха материали, които, описани отъ него въ многобройнитѣ му статии, пре-